

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30.198/2009/5.szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Kálmán Levente jogtanácsos által képviselt **felperesnek**, dr. Rézmovits Péter ügyvéd által képviselt **alperes** ellen jogalap nélküli gazdagodás visszafizetése iránt a Fővárosi Bíróságnál 15.G.41.319/2006. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.474/2008/5. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2009. október 27-én tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.474/2008/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 318.300 (Háromszáztizennyolcezer-háromszáz) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes bankszámla szerződéses jogviszonyban állt a perben nem álló S Kft-vel. A Ptk. 529. §-ának (1) bekezdésében szabályozott bankszámla szerződés alapján a felperes vezette a kft. bankszámláját, kezelte és nyilvántartotta annak pénzeszközeit, a számla terhére kifizetéseket és átutalási megbízásokat teljesített. A számla tulajdonosát a javára jóváírt összegekről, valamint a terhelésekről, és a számla egyenlegéről értesítette.

Az alperes mint jogosult és a S Kft. 2002. február 13-án szerződést kötöttek azonnali beszedési megbízással történő fizetés tárgyában. Megállapodtak abban, hogy az alperes mint lízingbe adó és a kft. mint lízingbe vevő között a megállapodás létrejöttéig már megkötött és a későbbiekben létrejövő lízingszerződések alapján a kft-t

terhelő fizetési kötelezettség elmulasztása esetén az alperes jogosult az igényét azonnali beszédési megbízással érvényesíteni. A kft. egyben felhatalmazta a felperest mint a számlavezető bankját az azonnali beszédési megbízásoknak a számlája terhére történő teljesítésére. A megállapodáshoz fűzött záradék aláírásával a felperes vállalta, hogy az abban foglaltaknak mint számlavezető bank eleget tesz mindaddig, amíg a két szerződő fél a felhatalmazás visszavonásáról együttesen nem rendelkezik.

Az alperes 2004. április 13-án 10,312.425 Ft-ra szóló azonnali beszédési megbízást nyújtott be a kft. felhatalmazó nyilatkozata alapján a kft.-nek a felperesnél vezetett számlája ellen, amelyet a bank 2004. április 23-án teljesített. A felperes 2004. április 27-én tájékoztatta az alperest arról, hogy a 10,312.425 Ft átutalására - banktechnikai okok miatt - tévesen került sor, az adós számlája fedezetlen volt és kérte az összeg visszafizetését, amit az alperes megtagadott.

A felperes a keresetében 10,312.425 Ft és kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A keresetét a Ptk. 361. §-ának (1) bekezdésében írt jogalap nélküli gazdagodásra alapította. Előadta, hogy a kft. nála vezetett számláján sem az inkasszó benyújtásakor, sem pedig annak kiegyenlítésekor a szükséges fedezet nem állt rendelkezésre, a fizetést tévesen a saját pénzeszközei terhére teljesítette. A kft. és az alperes közötti elszámolási jogviszonynak nem részese, fizetési kötelezettség az alperessel szemben a kft. tartozásaiért semmilyen címen nem terheli, ezért az alperes a felperes rovására a kifizetett összeggel jogalap nélkül gazdagodott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 15.G.41.319/2006/19. számú ítéletében az alperest a kereset szerint marasztalta.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezése folytán hozott 10.Gf.40.474/2008/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy a felperes mint az adós számláját vezető pénzügyi intézet a pénzforgalomról szóló 232/2001.(XII.10.) Korm. rendelet 6. §-ának (1) bekezdésében, valamint a pénz és elszámolás forgalomról szóló 9/2001.(MK 147.) MNB rendelkezés 19. §-ának (3) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével volt köteles az azonnali beszédési megbízást teljesíteni. A felperes a kifizetett összeg visszafizetése iránti igényét arra alapította, hogy - banktechnikai okok miatt tévedésből - fedezet hiányában teljesítette az alperes azonnali beszédési megbízását. A Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a felperest terhelte azon tények bizonyítása, amelyek a keresetbe vett jogot megalapozzák, erre nézve a felperes az

elsőfokú eljárásban megfelelő tájékoztatást kapott. A felperes ennek ellenére nem bizonyította, hogy az összeg a saját MNB-nél vezetett számlájáról került az alperes részére kiutalásra, és nem bizonyította sem a tévedését sem a téves kifizetéshez vezető banktechnikai okot és a fedezet hiányát sem. A számlatulajdonos nyilatkozata és a tanúk vallomása nem alkalmas a felperes állításainak bizonyítására. A felperes indítványozta szakértői vélemény beszerzését, ezen indítványától azonban utóbb elállt. A másodfokú bíróság a keresetét a bizonyítás elégtelensége miatt elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását; másodsorban mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 3. §-ának (4) bekezdése, a 206. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a 252. § (3) bekezdése megsértésében jelölte meg. Állította, hogy a kft. számlaforgalmi kimutatásával, a számlaegyenleg-közlőjével és az adós kft. képviselőjének, illetőleg a felperesnél a számlakezelést végző felelős dolgozó nyilatkozatával megfelelően bizonyította, hogy a kft. számláján sem az azonnali beszédési megbízás benyújtásakor sem pedig annak teljesítésekor nem volt fedezet. Amennyiben a másodfokú bíróság nem látta a tényállást bizonyítottnak, további bizonyítást kellett volna elrendelnie a Pp. 3. §-ának (4) bekezdése alapján, vagy amennyiben a bizonyítási eljárásnak nagy terjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése értelmében hatályon kívül kellett volna helyeznie és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kellett volna utasítania. A másodfokú bíróság azzal, hogy nem a fentieknek megfelelően járt el megfosztotta a felperest mind a bizonyítás mind a rendes jogorvoslat lehetőségétől. Az elsőfokú bíróság nem állapította meg, hogy a felperes valamilyen bizonyítást elmulasztott volna és erre az ítéletében sem hivatkozott. Ezzel szemben a másodfokú bíróság a felperes terhére rótta azon körülményt, hogy a szakértői bizonyítás elrendelésére irányuló bizonyítási indítványát visszavonta. Ezzel a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 206. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság a felhozott jogszabálysértéseket nem követte el. A Pp. 163. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el. A Pp. 164. §-a (1) bekezdésének értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket a felperesnek kellett bizonyítania, mivel neki állt érdekében, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el. A Pp. 1995. évi LX. törvény 15. §-ának (1) bekezdésével módosított 141. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel a felperesnek a bizonyítékok egyes részeit már a keresetlevélben elő kellett adni, a további bizonyítékait pedig az alperes védekezésétől függően kellett előterjesztenie. A felperesnek nem volt olyan bizonyítási indítványa, amelyet az elsőfokon elutasítottak volna.

A Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg, ezen belül azonban olyan kérdésben is határozhat, amelyről az elsőfokú bíróság nem döntött, a bizonyítékokat felülmérlegelheti és a bizonyítás sikertelenségét is megállapíthatja, ennek eredménye lehet az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása is. A Pp. 252. §-a (3) bekezdésének alkalmazására viszont csak akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú bíróság részéről nem történt olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely okot adna az ítéletnek a Pp. 252. §-a (1) vagy (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére, de a tényállás megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság vagy alaptalanul mellőzte a felek által kért valamely bizonyítás elrendelését vagy a fél a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésében megengedett módon hivatkozik olyan új bizonyítékokra, amelyeket az elsőfokú eljárásban nem hozott fel. A perbeli esetben a felperes az elsőfokú eljárásban nem terjesztett elő olyan bizonyítási indítványt, amelyet az elsőfokú bíróság elutasított volna, - korábbi, a szakértői bizonyítás elrendelésre vonatkozó indítványát maga vonta vissza - és a másodfokú eljárásban sem volt további bizonyítási indítványa. Nyilvánvaló, hogy a másodfokú bíróság által hivatalból, egyelőre sem terjesztett bizonyítás felvételére nem kerülhetett sor.

A perben rendelkezésre álló bizonyítékokat a másodfokú bíróság a Pp. 206. §-ában foglaltak figyelembe vételével helyesen értékelte, és okszerűen jutott arra a ténybeli következtetésre, miszerint a perben nem nyert bizonyítást a fedezet hiánya, a téves átutalást előidéző banktechnikai ok és a felperes tévedése sem. A felperes által F/6. sorszám alatt csatolt bankszámlakivonat azt ugyan nem bizonyította, hogy 2004. április 13-án az adós S Kft. számláján volt fedezet az inkasszó benyújtása időpontjában, azt azonban igen, hogy 2004. április 23-án - az inkasszó teljesítésének időpontjában a szükséges fedezet rendelkezésre állt. A S Kft. számláján e napon 22.823 Ft nyitó egyenleg került feltüntetésre. Jóváírásra került 10,331.300 Ft, ennek eredményeképpen a számla április 23-án

10,354.123 Ft záró egyenleget mutatott, amely összeg elegendő volt az alperes követelésének kiegyenlítésére. A felperes által 16/F/7. sorszám alatt csatolt forgalmi kimutatás bizonyítja, hogy az alperes követelését valóban erről a számláról egyenlítették ki, ami a felek között egyébként vita tárgyát nem képezte. A felperes a perben nem tárta fel, hogy az adós számláján az április 23-ai jóváírások milyen tranzakciók útján, milyen okiratok alapján avagy milyen banki technika alkalmazásával történtek azaz, hogy tévedésből nem pedig valamely banki művelet, - így hitelnyújtás - során került sor az adós számláján az alperes követelésének kiegyenlítéséhez szükséges összeg jóváírásra. A jóváírás során ellenszámla feltüntetésre nem került, így azt sem lehetett megállapítani, hogy honnan került az adós számlájára az összeg. Helytállóan állapította meg a bíróság, hogy a számla tartalmának, forgalmának bizonyítására tanúk vallomása, valamint az adós számlatulajdonos ügyvezetőjének a nyilatkozata nem volt alkalmas.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.474/2008/5. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. Az alperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/ és b/ pontja, valamint (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Budapest, 2009.október 27.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Vezekényi Ursula s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:

*bíróági írnok
(PBné)*